

بسم الله الرحمن الرحيم

انسان شناسی

از دیدگاه اسلام

تألیف

محمد رحیم نوری

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی تهران - جنوب

نشر طراوت

نوری، محمد رحیم، ۱۳۴۶ -

انسان شناسی از دیدگاه اسلام / تالیف محمد رحیم نوری. -- تهران

: طراوت، ۱۳۸۴

۱۷۶ ص.

ISBN 964-96502-4-5

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. [۱۷۳] - ۱۷۵؛ همچنین به صورت زیر نویس.

۱. انسان (اسلام)، الف. عنوان.

۸ الف ۸۳ ن / ۲ / ۲۲۶ BP ۲۹۷ / ۴۶۶

۸۴-۳۴۲۰۰ م

کتابخانه ملی ایران

انسان شناسی

از دیدگاه اسلام

مؤلف: محمد رحیم نوری

ناشر: طراوت

نوبت چاپ: اول

صفحه آرای: فرزانه سرمدی و جواد تولمی

لیتوگرافی: صدف

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

چاپ: گلرنگ

صحافی: پیوند

شابک: ۹۶۴-۹۶۵۰۲-۴-۵

964-96502-4-5

قیمت: ۱۶۰۰۰ ریال

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

تهران: میدان بهارستان، خ مجاهدین اسلام، کوچه کربلا، شماره ۲۸ کد پستی: ۱۱۵۴۹

تلفن: ۷۷۶۵۱۴۱۲ - ۵۸۴۶۱۰۹ - ۰۹۱۲ - ۲۱۱۱۳۴۴

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۹	فصل اول: کلیاتی دربارهٔ خلقت، جسم، روح و حالات انسان
۱۱	اهمیت انسان‌شناسی
۱۳	مقایسه و بررسی تفاوت‌های انسان‌شناسی اسلام با انسان‌شناسی غرب
۲۰	ارتباط انسان‌شناسی با نبوت و معاد
۲۱	ارتباط انسان‌شناسی با اخلاق
۲۲	ارتباط انسان‌شناسی با جامعه
۲۳	انسان و مترادفات او در قرآن و منشأ خلقت آدمی
۲۴	مواد اولیه خلقت انسان
۲۸	آفرینش آدم
۳۲	خلاصه‌ای از نظرات داروین
۳۳	تئوری تکامل از نظر قرآن و دانشمندان اسلامی
۳۹	روح انسان
۴۰	نظر قرآن
۴۲	سه نظر درباره خلقت روح و جسم
۴۳	اصالت روح و شواهدی برای اثبات آن
۴۶	چگونگی ارتباط یا اتحاد "روح" و "بدن"
۵۱	انتساب روح انسان به خدا
۵۳	تکامل نفس (روح)
۵۵	اثبات نفس از نظر عقل
۵۶	فطرت باعث اشتراک ذاتی انسان‌هاست
۵۹	فطرت و شخصیت
۶۰	انسان ذاتاً پاک است
۶۳	آفرینش انسان در تورات
۶۳	خلقت زوج انسان در قرآن
۶۷	شبه‌سازی و خلقت هم‌نوع انسان
۶۹	خلقت بدون تاریخ آدم یا آدم‌ها؟!
۷۱	نسل این انسان‌ها از آدم و حوا است
۷۲	ازدواج فرزندان آدم
۷۴	زبان و بیان قرآن در خلقت انسان
۷۷	فصل دوم: ابعاد مثبت ارزشهای وجودی انسان
۷۹	۱- علم انسان و ظرفیت علمی او

۸۱	ابزار شناخت علمی انسان
۸۴	۲- خلافت انسان
۸۷	۳- کرامت انسان
۸۹	۴- قدرت انسان
۹۷	۵- اختیار انسان
۱۱۲	گرایش‌ها و میل‌های انسان
۱۱۴	۶- انسان امانتدار الهی
۱۱۸	۷- آرامش انسان
۱۲۱	۸- ارزش وجودی انسان
۱۲۳	۹- خودآگاهی انسان و انواع آن
۱۲۹	فصل سوم: ابعاد منفی طبیعت انسان
۱۳۱	۱- طغیان‌گری
۱۳۳	۲- عجله و عجولی
۱۳۵	۳- حرص
۱۳۶	۴- کفران و ناسپاسی
۱۳۸	۵- بی‌طرفیتی
۱۴۰	۶- نسیان و فراموشکاری
۱۴۵	۷- ضعف و ناتوانی
۱۴۶	۸- جدال و ستیزه‌گری
۱۴۸	۹- آزادی و بی‌بند و باری
۱۴۹	۱۰- بخل
۱۵۱	۱۱- ظلم
۱۵۵	فصل چهارم: نتیجه‌گیری و هدف از آفرینش انسان
۱۵۷	هدف از آفرینش انسان
۱۶۱	تجلی صفات حق
۱۶۳	خلقت همه هستی برای انسان
۱۶۴	مکان خلقت انسان
۱۶۵	سختی‌های زندگی (در آزمایشگاهی به نام زمین)
۱۶۸	راه رسیدن به آن هدف
۱۶۹	هدف نهایی از خلقت انسان
۱۷۳	فهرست منابع

انسان یکی از پیچیده‌ترین و اسرارآمیزترین موجودات عالم هستی و اعجاب‌انگیزترین مخلوق خدای متعال است. از آنجا که هر چه علم و قدرت سازنده مصنوعی بیشتر باشد، موجود ساخته شده از عظمت بیشتری برخوردار خواهد بود، انسان هم مصنوع مستقیم حضرت حق است و به اندازه علم و قدرت خداوند - جل جلاله - اسرار و عظمت و شگفتی در نهادش نهفته است و ذات این موجود اجز برای خدای سبحان، برای احدی به طور کامل شناخته و معرفی نخواهد شد مگر اینکه خداوند متعال به کسی علمی خاص عنایت فرماید و با توجه به اینکه قضای الهی بر این بوده که این موجود، آینه تمام نمای جمال الهی باشد؛ عظمت و شگفتی‌های او اعجاب بیشتری خواهد داشت و ارزش معنوی فوق‌العاده چشم‌گیری برای او خواهد بود.

گفتار حاضر در این مقال، براساس سرفصل مورد نیاز دانشجویان و با توجه به یک دوره کوتاه تحصیلی تنظیم شده و عموماً براساس بینش و دیدگاه اسلام گردآوری شده و تلاش بر این بوده که در زمینه شناخت و معرفی انسان از کلام الهی بیشتر از سایر اقوال استفاده شود. نویسنده این سطور سعی کرده تا در این گفتار از شیوه ساده‌نویسی استفاده کند و اگر نکات مبهم و نامفهومی مشاهده شود از خوانندگان و دانشجویان گرامی انتظار می‌رود صاحب این قلم را به دیده اغماض بنگرند و از راهنمایی و رهگشایی‌های خود این حقیر را بی‌نصیب نگذارند، زیرا هدف از این مباحث نشر فرهنگ قرآن و آشنایی مختصر با تفسیر آیات الهی و سعی در پاسخ‌پرسش‌هایی بوده که دانشجویان گرامی در مباحث انسان‌شناسی مطرح نموده‌اند.

در پایان از ناشر محترم و همه دست‌اندرکاران که زحمت چاپ و نشر این نوشتار را

به عهده داشته‌اند، و از همه عزیزانی که اینجانب را در تدوین این کتاب یاری نموده‌اند،
سپاس‌گزاری می‌نمایم.

به امید ظهور یگانه منجی عالم

والحمد لله رب العالمین

۲۹ شعبان ۱۴۲۶ مصادف با ۱۲/۷/۱۳۸۴

تهران

www.ketab.ir